

ANAYASA MAHKEMESİ KARARI

Esas No:1968/20

Karar No:1968/17

Karar tarihi:6/6/1968

Resmi Gazete tarih/sayı:30.7.1968/12963

İtiraz eden : Güdü! Asliye Ceza Hkimi

İtirazın konusu : 1412 sayılı Ceza Muhakemeleri Usulü Kanununun 3006 ve 3207 sayılı Kanunlarla değiştirilen 124. maddesinde yer alan ve sorgu hâkimi kararlarının, asliye ceza mahkemesi başkanının veya hâkiminin onayı ile tekemmül edeceğine ilişkin bulunan hükmün, Anayasa'nın 132. maddesine aykırı olduğu ileri sürülerek İptali istenilmiştir.

Olay:

Sanıklar hakkında, Őikyetiye ait ağılı gece vakti kasten yaktıkları iddiasıyla, Gdl Sürgü Hkimliğine kamu dvası aılımiş sorgu hâkimi yaptığı ilk soruşturma sonucunda, son soruşturmanın açılmasını haklı gösterecek hiçbir delil elde edilemediği gerekçesiyle, bütün sanıkların yargılanmalarının nlenmesine karar vermiş ve bu kararını onamak üzere, bağlı olduğu asliye ceza hâkimine göndermiştir. Asliye ceza hâkimi de Ceza Muhakemeleri Usulü Kanununun olayla ilgili 124. maddesinin ikinci fıkrası hükmünün, Anayasa'ya aykırı olduğu kanısı ile, iptali için Anayasa Mahkemesine başvurmuştur.

İnceleme:

Anayasa Mahkemesi İçtüzüğünün 15. maddesine göre yapılan ilk incelemede;

İşin niteliği bakımından başka güne bırakılmasına lüzum görülmeyerek Anayasa'nın ve kanunun ilgili hükümleri ve asliye ceza hâkiminin gönderdiği 1968/5 sayılı dosyadaki belgeler okunduktan sonra gereği görüşülüp dşnld :

Asliye Ceza Hkimi, 44 sayılı Kanunun 27. maddesine aykırı olarak konu ile ilgili görülen onanlı örnekler yerine, dosyayı olduğu gibi göndermiş ise de, işin niteliği bakımından bu eksikliğin tamamlattırılmasına yer görülmemiştir.

Anayasa'nın 151. maddesinin birinci fıkrasında "bir dvaya bakmakta olan mahkeme, uygulanacak bir kanunun hükümlerini Anayasa'ya aykırı görürse veya taraflardan birinin ileri sürdüğü aykırılık iddiasının ciddi olduğunu kanısına varırsa, Anayasa Mahkemesinin bu konuda vereceği karara kadar dâvayı geri bırakır" denilmektedir.

22/4/1962 gün ve 44 sayılı Kanunun 27. maddesi ise, Őöyledir:

"Madde 27- Bir dvaya bakmakta olan mahkeme :

1- O dva sebebiyle uygulanacak kanun hükümlerini Anayasa'ya aykırı görürse, bu yoldaki gerekçeli kararı; veya

2- Taraflardan birinin ileri sürdüğü aykırılık iddiasının ciddi olduğu kanısına varırsa, tarafların bu konudaki iddia ve savunmalarını ve kendisini bu kaniya götüren görüşünü açıklayan kararı,

Esas No:1968/20
Karar No:1968/17

Dosya muhtevasının mahkemece bu konu ile ilgili görülen tasdikli suretleri ile birlikte Anayasa Mahkemesi Başkanlığına gönderir.

Mahkeme, Anayasa Mahkemesinin bu konuda vereceği karara resmen ittilâ kesbedinceye kadar, dâvayı geri bırakır.

Anayasa Mahkemesi, işin kendisine gelişinden başlamak üzere üç ay içinde kararını verir."

Bu madde hükümlerine göre, Anayasa Mahkemesine, itiraz yolu ile, ancak bir mahkeme başvurulabilir. Olayda ise, Anayasa Mahkemesine, sorgu hâkimi kararlarını onamaya yetkili merci olan hâkim başvurmuş olup herşeyden önce hâkimin buna yetkili olup olmadığının yani makamının "mahkeme" deyiminin kapsamına girip girmediğinin incelenmesi gereklidir.

Mahkememizin esas 1967/4, Karar 1967/5 sayılı ve 7/2/1967 günlü kararında belirtildiği üzere, ceza yargılaması, ortak bir faaliyeti gerektirir, mahkemelere özgü, herkese açık duruşma çevresinde gelişir ve mahkemenin uyuşmazlığı çözümleyen son sözü olan hükümle sona erer. Bu bakımdan -Mahkemeyi, yargılamayı yapan ve uyuşmazlığı kesin olarak çözümleyen organ olarak anlamak zorunluğu vardır.

İptali istenilen hükümde ise, sorgu hâkiminin kararlarını onamak yetkisi, mahkemeye değil, toplu mahkemelerde mahkeme başkanına, tek hakimli mahkemelerde de, mahkeme hâkimine tanınmıştır. Bu hükümden anlaşılıyor ki, kanun koyucu, bu yetkiyi mahkemenin yukarıda belirtilen fonksiyonu dışında görmüş ve bunu mahkeme başkanlığına veya hâkimine vermiştir.

Durum böyle olunca, Ceza Muhakemeleri Usulü Kanununun 124. maddesinin ikinci fıkrasında yer alan "mahkeme reisi veya hâkimi" deyimlerinin, mahkeme deyiminin kapsamı içine girmediğini kabul etmek gerekir.

Sonuç:

İstemde bulunan, Anayasa'nın 151. ve 44 sayılı Kanununun 27. maddeleri hükümleri karşısında, Anayasa Mahkemesine başvurmağa yetkili olmadığından istemin reddine, üyelere Hakkı Ketenoğlu, Recai Seçkin ve Ziya Önel'in karşı oylarıyla ve oyçokluğu ile 6/6/1968 gününde karar verildi.

Başkan
İbrahim Senil

Başkanvekili
Lütfi Ömerbaş

Üye
İhsan Keçecioğlu

Üye
Salim Başol

Üye
Feyzullah Uslu

Üye
A. Şeref Hocaoğlu

Üye
Fazlı Öztan

Üye
Celâlettin Kuralmen

Esas No:1968/20
Karar No:1968/17

Üye
Hakkı Ketenoğlu

Üye
Sait Koçak

Üye
Avni Givda

Üye
Recai Seçkin

Üye
Halit Zarbun

Üye
Ziya Önel

Üye
Muhittin Gürün

KARŞI OY YAZISI

Anayasa Mahkemesi'nin 8/6/1968 günlü ve 12919 sayılı Resmî Gazete'de yayınlanmış bulunan Esas 1968/5, Karar 1968/6 sayılı ve 13/2/1968 günlü kararı için yazmış olduğumuz karşı oy yazısında açıklanan nedenlerden ötürü çoğunluk kararına karşıyız.

Üye
Hakkı Ketenoğlu

Üye
Recai Seçkin

Üye
Ziya Önel